

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 215/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Slobodnikom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Košice-okolie č. k. 1 PN 389/19/8806-3 z 15. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Košice-okolie (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 PN 389/19/8806-3 z 15. októbra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal ako oznamovateľ trestné oznámenie týkajúce sa podozrenia zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti. Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach-okolie, odboru kriminálnej polície, 1. oddelenia vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ“), uznesením ČVS: ORP-407/1-VYS-KS-2019 z 2. septembra 2019 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) odmietol vec pre podozrenie zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a to tým spôsobom, že mala pozmeniť faktúry č. FV-1404/2016 a č. FV-245/2017 tak, že mala do faktúr dopísať meno objednávateľa ([REDAKOVANÉ]) a tieto faktúry mala predložiť ako dôkaz pri preverovaní trestného oznámenia 14. júla 2019 v čase o 19.00 h pri jej výsluchu na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Bohdanovciach v trestnom konaní vedenom pod ČVS: ORP-456/BO-KS-2019, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

3. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť (ďalej len „sťažnosť“), o ktorej rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť zamietla, pretože nie je dôvodná.

4. Sťažovateľ podal 31. októbra 2019 návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky. Upovedomením č. k. IV/4Gn 1/19/1000-3 zo 7. novembra 2019 bolo sťažovateľovi oznámené, že vzhľadom na to, že ním navrhovaný postup podľa § 363 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku nie je možné aplikovať, podanie bolo postúpené na vybavenie Krajskej prokuratúre v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“). Upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 240/19/8800-2 zo 6. decembra 2019 bolo sťažovateľovi oznámené, že keďže podľa § 31 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov postupom podľa tohto zákona sa nemožno domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v trestnom konaní ani preskúmania postupu zákonnosti postupu prokurátora v trestnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, bude jeho podanie využité len v internej činnosti prokuratúry.

5. V ústavnej sťažnosti vyjadruje sťažovateľ nesúhlas so závermi okresnej prokuratúry vyplývajúcimi z napadnutého uznesenia, podľa ktorých sa prokurátorka v celom rozsahu stotožnila s postupom vyšetrovateľa, ako aj s odôvodnením uznesenia vyšetrovateľa, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť. Podľa napadnutého uznesenia konaním [REDAKOVANÉ] nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti.

6. Sťažovateľ nesúhlasí so závermi okresnej prokuratúry o nenaplnení všetkých znakov skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti a napadnuté uznesenie sa podľa jeho mienky neopiera o také odôvodnenie, ktoré by poskytovalo presvedčivú a logickú odpoveď na najpodstatnejšie otázky týkajúce sa nenaplnenia všetkých znakov skutkovej podstaty označeného zločinu. Podľa presvedčenia sťažovateľa je napadnuté uznesenie odôvodnené len veľmi stroho, vágne, neurčito a všeobecne, a to aj napriek tomu, že uzneseniu vyšetrovateľa boli vytknuté konkrétne a podstatné nedostatky, ku ktorým sa však prokurátorka v napadnutom uznesení vôbec nevyjadřila. Odôvodnenie napadnutého uznesenia tak podľa sťažovateľa vôbec neposkytuje odpoveď na otázky, ako prokurátorka vyhodnotila skutočnosti namietané v sťažnosti sťažovateľa a akým spôsobom dospela k samotnému výroku rozhodnutia. Skutočnostiam namietaným v sťažnosti sťažovateľa sú venované v podstate len dva odseky odôvodnenia, ktoré navyše vôbec neposkytujú odpoveď, ako sa prokurátorka vysporiadala s namietanými nedostatkami uznesenia vyšetrovateľa. Preto s prihliadnutím na uvedené je argumentácia vyjadrená v odôvodnení napadnutého uznesenia pre sťažovateľa „*nepochopiteľná, nelogická, zjavne arbitrárna a ústavne neakceptovateľná*“. Napadnuté uznesenie sťažovateľ považuje za arbitrárne, pretože jeho výrok nenachádza oporu v jeho odôvodnení.

7. Sťažovateľ uvádza, že napadnutým uznesením bolo hrubým spôsobom zasiahnuté do jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a bola mu odňatá možnosť účinne sa domáhať svojich práv, keďže o sťažnosti, na podanie ktorej ho oprávňujú ustanovenia Trestného poriadku, bolo rozhodnuté bez toho, aby rozhodnutie obsahovalo všetky náležitosti, ktoré rozhodnutie musí obsahovať, aby mohlo byť považované za zákonné a ústavne konformné.

8. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, napadnuté uznesenie zrušil, vec vrátil okresnej prokuratúre na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom

15. Predmetom ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, ktorým ako nedôvodnú zamietla jeho sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o odmietnutí trestného oznámenia podaného sťažovateľom. Porušenie označeného základného práva vidí sťažovateľ v tom, že napadnuté uznesenie nie je dostatočne odôvodnené a okresná prokuratúra sa v ňom nevysporiadala so všetkými podstatnými skutočnosťami daného prípadu.

16. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Výhrada sťažovateľa v podstate spočíva v tom, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní (teda aj okresnej prokuratúry) nebolo vyhovené jeho trestnému oznámeniu, a teda nedošlo k začatiu trestného stíhania za sťažovateľom v trestnom oznámení opísaný skutok.

18. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou poukazuje na to, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní (v danom prípade orgánu prokuratúry) zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Ústavný súd konštantne uvádza (I. ÚS 539/2017), že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03). Oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie proti konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Ústavnému súdu ako nezávislému súdnemu orgánu ochrany ústavnosti nepatrí preskúmavať ich rozhodnutia a postupy, pokiaľ namietané porušenie zákonnosti nemá súčasne za následok aj porušenie základného práva alebo slobody.

19. V tejto súvislosti ústavný súd tiež poznamenáva, že z právneho poriadku Slovenskej republiky, ako aj z právnych poriadkov mnohých členských krajín Európskej únie možno vyvodiť, že jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov

rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatelom a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Pre účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv (m. m. I. ÚS 263/09, II. ÚS 676/2016).

20. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

21. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistil, že vyšetrovateľ a následne aj okresná prokuratúra reagovala na podané trestné oznámenie sťažovateľa v rámci postupu pred začatím trestného stíhania upraveného Trestným poriadkom (§ 196 až § 198 Trestného poriadku) zákonným spôsobom, a teda riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce z uvedených zákonných noriem, pričom napadnuté uznesenie spĺňa náležitosti predpokladané Trestným poriadkom. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry vyplýva, že sa sťažnosťou sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa zaoberala, vyhodnotila ju a rozhodla o nej. Po oboznámení sa so zistenými okolnosťami okresná prokuratúra stručne, ale jasne uviedla, ktoré okolnosti daného prípadu bránili jeho posúdeniu ako trestného činu (nenaplnenie pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu). Okresná prokuratúra sa stotožnila so záverom vyšetrovateľa, že *„... zapísanie alebo nezapísanie objednávateľa vo faktúre nemožno považovať za falšovanie faktúry, ani tento údaj o objednávateľovi nemohol nijakým spôsobom zvýhodniť alebo poškodiť inú osobu, pretože zo zistených dôkazov vyplýva, že [černá štvorcová oblasť] bola objednávateľom predmetných fotopascí a je presvedčená, že z domu oznamovateľa zobrala fotopasce zn. Panda. Navyše na faktúrach neboli pozmenené žiadne daňové a identifikačné údaje.“*

22. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a postup okresnej prokuratúry a právne závery ňou

vyslovené v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať (obdobne napr. III. ÚS 474/2016, III. ÚS 147/2016).

23. Podľa názoru ústavného súdu sa okresná prokuratúra riadne zaoberala opravným prostriedkom sťažovateľa vo veci jeho trestného oznámenia, čím si splnila povinnosť vyplývajúcu jej z ústavnoprávneho príkazu postupovať a rozhodnúť vo veci pri súčasnom zachovaní a rešpektovaní základných práv a slobôd sťažovateľa.

24. Tieto skutočnosti viedli ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresnej prokuratúry a označeným základným právom sťažovateľa niet relevantnej súvislosti, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite ústavnej sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením ústavnej sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu